Sons de la mediterrània | Redacció / Enderrock | Actualitzat el 28/08/2017 a les 13:00

Tres anys sense el rei de la rumba catalana

Peret va morir un 27 d'agost del 2014 a causa d'un cancer de pulmó | Nascut a Mataró l'any 1935, ha estat un dels grans unificadors de les cultures catalana i gitana

"**Peret** acaba de morir. De l'escenari al Regne del Senyor, com ell sempre va voler." Així s'anunciava al Facebook oficial de **Peret** la seva mort a causa d'un càncer de pulmó. El desenllaç del cantant i músic, nascut a Mataró el 24 de març de 1935 i considerat 'rei de la rumba catalana', va ser l'esperat després de setmanes ingressat a la Clínica Quirón de Barcelona.

Pere Pubill Calaf, **Peret**, havia anunciat unes setmanes abans que abandonava temporalment els escenaris a causa d'un càncer. El músic ha estat una de les principals figures en la forja de la rumba catalana i el seu intèrpret més emblemàtic i reconegut. Va néixer en un assentament de barraques de Mataró fins que, amb 4 anys, la seva família va mudar-se a Barcelona, al barri del Portal, un dels principals nuclis habitats per la comunitat gitanocatalana.

És en el si d'aquesta comunitat, als anys cinquanta del segle passat, on es produirà l'ambient d'on sorgirà la rumba catalana, genuïna amalgama de música gitana i ritmes i repertoris americans. **Peret**, que va simultanejar la feina com a guitarrista flamenc en diversos locals i *tablaos* amb l'estima pel mambo i el rock'n'roll, sempre va voler reivindicar-se com el veritable artífex de la rumba catalana, estil que en els seus primers anys d'història es definiria a partir d'uns pocs ingredients: un cantant salerós, palmes i una guitarra percutint amb la tècnica que **Gato Pérez**, uns quants anys més tard, definiria amb el nom de ?ventilador'.

Una vida rumbera

Peret va tenir inclinacions artístiques des de ben petit. Amb 12 anys, actua en un festival al teatre Tívoli de Barcelona fent duo amb la seva cosina com a **Los Hermanos Montenegro**. El 1963, després d'uns anys en què simultaniejava les actuacions artístiques -sobretot com a guitarrista- amb els viatges amb el seu pare comerciant amb roba, **Peret** publica el seu primer senzill i participa a la pel·lícula *Los Tarantos*, protagonitzada per **Carmen Amaya**. **Peret**, que no només hi va actuar, sinó que va encarregar-se de coordinar la tropa de gitanets que hi actuaven com a extres, sempre recordava d'aquells dies les farres que es va marcar per Barcelona amb **Antonio Gades**.

Durant els anys seixanta **Peret** grava infinitat de discos i cançons d'èxit, acompanyat sempre dels seus fidels palmeros, principalment **Toni Valentí** (que va morir unes setmanes abans de la mort de Peret) i **Joan Calabuig ?Joanet'**. La seva popularitat no para de créixer amb èxits abundants ("La lágrima", "El muerto vivo", "Don Toribio"...) i augmenta encara més quan comença a actuar a la televisió i a protagonitzar algunes pel·lícules, com *El mesón del gitano* i *Amor a todo gas*, on explota la seva gràcia escènica. El seu repertori es basava en la reformulació de cançons d'èxit, bàsicament d'origen antillà, que ell refeia i transformava, abocant-hi creativitat fins a fer-les sonar totalment noves. Tot i això, en aquells anys també va signar alguna composició pròpia, com l'extraordinària "El mig amic", dedicada al seu pare.

Tot i que ja feia anys que actuava i viatjava arreu, **Peret** es va consagrar definitivament a escala

internacional el 1971 amb el tema "Borriquito", melodia que arrasava allà on sonava, que es va gravar en diversos idiomes i que va causar furor a llocs com Alemanya. El 1974 el músic representa Espanya al festival d'Eurovisió amb la cançó "Canta y sé feliz". Durant aquella dècada para més atenció a la producció i a la introducció de noves sonoritats en els seus discos.

Sobtadament, però, deixa els escenaris: als anys vuitanta, **Peret** es retira després d'una ?revelació' per dedicar-se a predicar en l'Església Evangelista de Filadèlfia. Però més endavant reprèn la seva carrera, primer com a productor de fillols i deixebles (Chipén, Ramunet...) i després un altre cop com a intèrpret, sent la cara visible de l'eufòria olímpica dels Jocs de Barcelona de 1992, amb "Gitana hechicera" com a banda sonora i un **Peret** retornat als escenaris com a estrella màxima de la música popular de Barcelona. Ja al segle XXI, continua actuant mentre el van reivindicant les noves generacions rumberes.

Video: 104393346

El 30 de juliol de 2014 **Peret** va emetre un comunicat en què anunciava que, per tal de sotmetre's a un tractament per combatre el càncer que patia, deixava temporalment els escenaris. Un any abans, el 29 de juny de 2013, havia participat al Concert per la Llibertat del Camp Nou de Barcelona, on havia fet cantar tothom una de les seves cançons més conegudes i aprofitades, "Gitana hechicera", adaptada per a l'ocasió amb el lema "Catalunya té molt poder".

En el mateix comunicat on anunciava la retirada temporal dels escenaris, **Peret** va explicar que preparava dos nous discos, un de cantat íntegrament en català i l'altre en castellà.

S'han publicat dos llibres sobre la vida i l'obra de **Peret**. El primer va ser *Peret. L'ànima d'un poble* (Edicions 62), escrit per Cèlia Sànchez-Mústich, on es recullen records i opinions diverses de l'artista. El segon és la documentada biografia escrita per Juan Puchades *Peret. Biografía íntima de la rumba catalana* (Global Rhythm).